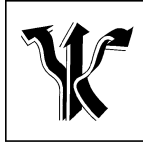


МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ



МАУП

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО СЕМІНАРСЬКИХ І ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
з дисципліни
“ЛОГІКА”
(для бакалаврів)**

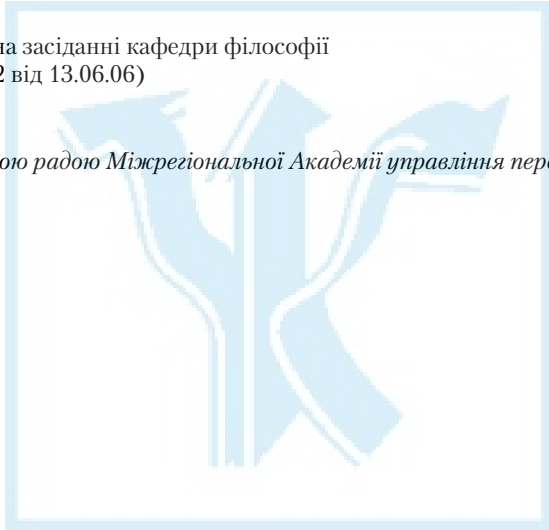
МАУП

Київ 2006

Підготовлено доцентом кафедри філософії *І. В. Богдановським*

Затверджено на засіданні кафедри філософії
(протокол № 2 від 13.06.06)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом



Богдановський І. В. Методичні рекомендації до семінарських і практичних занять з дисципліни “Логіка” (для бакалаврів). — К.: МАУП, 2006. — 20 с.

Методична розробка містить пояснювальну записку, план семінарських занять, питання для самостійної роботи студентів, практичні завдання до семінарських занять, список літератури.

Для студентів усіх форм навчання.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Методичні рекомендації до семінарських і практичних занять з дисципліни “Логіка” для бакалаврів розроблені відповідно до вимог Міністерства освіти і науки України. Тематика курсу передбачає використання досягнень як вітчизняних науковців-логіків, так і зарубіжних. Основи курсу викладаються в посібнику: Богдановський І. В., Льовкіна О. Г. “Логіка: опорний конспект лекцій”, який буде корисним, насамперед, тим студентам, форма навчання яких передбачає переважно самостійне оволодіння матеріалом.

Завданням дисципліни є вивчення основних понять і термінів логіки, набуття навичок правильно формулювати думки, уміння логічно й аргументовано доводити істину або спростовувати хибні положення, забезпечити тісний зв'язок вивчення логіки з майбутньою практичною діяльністю спеціаліста.

У зв'язку з соціально-економічними і духовними змінами, що відбулися в Україні (здобуття незалежності, формування ринкових відносин), зростає потреба у підготовці компетентних, ерудованих, висококультурних фахівців. Досягненню цієї мети сприяє вивчення логіки. Знаючи логіку, ми можемо контролювати мислення зі сторони його структури і форми, що дозволяє точним чином перевірити, у разі необхідності, його правильність, виявити помилки і виправити їх.

Логіка є складовою філософії і належить до системи наук, що становлять інтелектуальне ядро духовної культури людства. Логіка є основою будь-яких наукових теорій, оскільки забезпечує їх методологічний базис. Знання та вміння, одержані протягом вивчення дисципліни “Логіка”, будуть використані при вивченні переважної більшості наступних дисциплін, професійної та практичної підготовки фахівців.

Вимоги до знань і умінь студентів з навчальної дисципліни “Логіка”

У результаті вивчення дисципліни “Логіка”, студент повинен *знати*:

- особливості і специфіку дисципліни “Логіка”, її функції і значення для наук і практики;
- предмет логіки як філософської науки і навчальної дисципліни;
- історію розвитку логічної думки;
- основні формально-логічні закони, принципи та форми мислення;

- види і правила доведення і спростування, логічні підстави теорії аргументації та форми розвитку наукового знання;
 - роль індукції, дедукції, аналогії, гіпотези у науковому пізнанні;
 - основний зміст рекомендованої програмою літератури;
- вміти:*
- досконало володіти логічним мисленням, його методами, формами, законами;
 - відповідно до правил і законів логіки розв'язувати практичні завдання, пов'язані зі своєю професійною діяльністю;
 - розкрити зміст основних форм абстрактного мислення людини: поняття, судження, умовиводу;
 - використовувати методи індукції, дедукції, аналогії, гіпотетико-дедуктивний метод у науковому пізнанні;
 - доводити істинні положення (судження, гіпотези, концепції) і спростовувати хибні шляхом критики тези, аргументів, демонстрації.
 - конструювати власну аргументацію і переконливо критикувати аргументацію опонента.

ПЛАН СЕМІНАРСЬКИХ І ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ з дисципліни **“ЛОГІКА”**

Семінар 1. Предмет, значення, історія логіки як науки. Поняття і судження як форми мислення

1. Предметне визначення логіки як науки.
2. Соціальне призначення і функції логіки.
3. Значення логіки для юристів.
4. Історія розвитку логічних знань:
 - а) розвиток логічних знань в Античну добу;
 - б) Середньовічна (схоластична) логіка;
 - в) логіка у Новий час;
 - г) прогрес логіки у XIX–XX ст.;
 - д) розвиток логіки в Україні.
5. Характеристика поняття як форми мислення:
 - а) поняття і слово, теорія іменування в логіці;
 - б) види понять;
 - в) відношення між поняттями;
 - г) логічні операції над поняттями.

6. Логічна характеристика судження як форми мислення:
- а) основні види простих (елементарних) суджень та їх структури;
 - б) основні види модальних суджень;
 - в) функціонально-істиннісні відношення між простими судженнями;
 - г) складні судження, створені за допомогою логічних сполучників.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Тема 1. Предмет логіки як науки

1. Які Ви знаєте основні значення слова “логіка”?
2. Що є предметом дослідження формальної логіки?
3. Що таке логічна форма?
4. Чим відрізняються істинність і формальна правильність мислення?
5. Чим відрізняється абстрактне мислення від чуттєвих форм відображення дійсності?
6. Як співвідносяться між собою мислення і мова?
7. Які Ви знаєте основні форми абстрактного мислення?
8. У чому полягає специфіка логічного синтаксису, логічної семантики і логічної прагматики?
9. Навіщо використовують штучні мови?
10. Який метод вважають основним методом логіки?

Тема 2. Значення логіки

1. Яка роль логіки у формуванні логічної культури особистості?
2. Які Ви знаєте основні функції логіки?
3. У чому полягає культура мислення людини?
4. Що Ви знаєте про паралогізми?
5. Що Ви знаєте про софізми?
6. У чому полягає сутність такої логічної помилки, як парадокс?

Тема 3. Історія логіки як науки

1. Які Ви знаєте основні етапи розвитку науки логіки?
2. Що Ви знаєте про внесок у розвиток логіки представників елейської школи?

3. Якими ідеями збагатили логіку софісти?
4. Чому Аристотеля називають “батьком” формальної логіки?
5. У чому полягала сутність суперечки між реалістами, номіналістами і концептуалістами?
6. Що Ви знаєте про розвиток логіки в епоху Нового часу?
7. Які основні представники математичної логіки?
8. Що Ви знаєте про розвиток логіки в Україні?

Тема 4. Поняття як форма абстрактного мислення людини

1. Яким чином утворюються поняття?
2. Що Ви знаєте про поняття як форму мислення?
3. Як співвідносяться поняття і уявлення?
4. Які основні функції виконують поняття?
5. Що таке зміст і обсяг понять?
6. Які існують види понять?
7. Які існують відносини між поняттями?
8. Що таке обмеження і узагальнення понять?
9. Що Ви знаєте про логічну операцію визначення понять?
10. Чи можна у визначеннях використовувати метафори або порівняння?
11. Які помилки можуть виникнути при визначенні понять?
12. Що Ви знаєте про логічну операцію поділу понять?
13. Що таке класифікація і які її види Ви можете назвати?
14. Які помилки можуть виникнути при поділі понять? Як їх уникнути?

Тема 5. Судження як форма абстрактного мислення людини

1. Що Ви знаєте про судження як форму мислення?
2. Яка відмінність існує між судженням і реченням?
3. Що таке “суб’єкт” і “предикат” судження?
4. За якими ознаками поділяються категоричні судження?
5. Чим атрибутивні судження відрізняються від реляційних?
6. Який термін у судженні називається розподіленням?
7. Які основні види модальних суджень Ви знаєте?
8. Чим відрізняється звичайна диз’юнкція від строгої?
9. Що Ви знаєте про табличне визначення логічних сполучників?
10. Які відношення існують між судженнями: А, Е, І, О (за логічним квадратом)?

11. Які відношення існують між простими реляційними судженнями?
12. Що Ви знаєте про трансформацію простих атрибутивних суджень?
13. Що Ви знаєте про трансформацію простих реляційних суджень?
14. Що Ви знаєте про трансформацію складних суджень?

Література: основна [1–3; 5–8; 10; 11; 13–17; 19–26; 28]
додаткова [3; 5–12; 14; 16; 20; 23; 24]

Семинар 2. Умовивід як форма мислення. Основні логічні закони. Доведення і спростування

1. Логічна характеристика умовиводу як форми мислення:
 - а) безпосередні дедуктивні умовиводи;
 - б) опосередковані дедуктивні умовиводи;
 - в) основні види розділових та умовних умовиводів;
 - г) недедуктивні умовиводи (індукція, аналогія);
 - д) гіпотеза з погляду логіки.
2. Основні закони логіки:
 - а) закон тотожності;
 - б) закон заборони суперечності;
 - в) закон виключеного третього;
 - г) закон достатньої підстави.
3. Логічна характеристика доведення і спростування:
 - а) структура доведення;
 - б) види доведень і спростувань;
 - в) правила доведення і спростування.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Тема 6. Умовивід як форма абстрактного мислення людини

1. Що Ви знаєте про умовивід як форму мислення?
2. Яку структуру має умовивід?
3. Які умовиводи називаються дедуктивними?
 1. Що таке “індуктивний умовивід”?
 2. Що таке “традуктивний умовивід” (аналогія) з логічного погляду?
 4. Який умовивід називається безпосереднім?
 5. Що Ви знаєте про простий категоричний силогізм (ПКС)?

6. Яку структуру має простий категоричний силлогізм (ПКС)?
7. Що Ви знаєте про полісиллогізм, ентимему, епіхейрему, соріт?
8. Які види умовних і розділових умовиводів Ви знаєте?
9. Що Ви знаєте про дилеми та їх види?
10. Які види індуктивних умовиводів Ви знаєте?
11. У чому полягає сутність повної індукції і яка її роль у пізнанні?
12. У чому полягає сутність неповної індукції і яка її роль у пізнанні?
13. Яким чином будуються умовиводи за аналогією?
14. Які види аналогій Вам відомі?
15. Дайте логічну характеристику гіпотези.
16. Які види гіпотез Ви знаєте?

Тема 7. Закони логіки

1. Яку специфіку мають логічні закони?
2. У чому виявляється порушення закону тотожності?
3. До чого призводить порушення закону суперечності?
4. Де використовується закон виключеного третього?
5. У чому полягає специфіка закону достатньої підстави?
6. Чому учасники дискусії (полеміки) повинні дотримуватися закону достатньої підстави?
7. Що Ви знаєте про логічні тавтології, логічні суперечності і виконувани судження?

Тема 8. Доведення і спростування

1. У чому відмінність між доведенням і переконанням?
2. Які компоненти входять у структуру доведення?
3. У чому полягає подібність і відмінність між доведенням і спростуванням?
4. У чому полягає подібність і відмінність між аргументами і фактами?
5. Які види доведень Ви знаєте?
6. Які Ви знаєте правила аргументації?
7. У чому полягає теоретичне і практичне значення аргументації?
8. Які основні види помилок виникають внаслідок порушення правил доведення?

Література: основна [2–5; 7–13; 15; 18–22; 24–28]
додаткова [1–6; 9; 11; 12; 16–22; 24–26]

ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ ДО ПЕРШОГО СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ

Тема 4. *Поняття як форма абстрактного мислення людини*

Вправи

1. *Визначте зміст, обсяг, підкласи обсягу і елементи обсягу (якщо є) в таких поняттях:*

- день тижня (варіант 1);
- злочинець (варіант 2);
- юридичний кодекс (варіант 3);
- Карлсон, який живе на даху (варіант 4).

2. *Наведіть приклади таких видів понять(по два для кожного виду):*

- одиничних, конкретних, неспіввідносних (варіант 1);
- непустих, абстрактних і негативних (варіант 2);
- загальних, конкретних і позитивних (варіант 3);
- пустих, співвідносних і незбірних (варіант 4).

3. *Наведіть приклади понять (по два приклади для кожного відношення), обсяги яких знаходяться між собою у відношеннях:*

- співпідпорядкування і тотожності (варіант 1);
- підпорядкованості і контрарності (варіант 2);
- перетину і конрадикторності (варіант 3);
- підпорядкованості і конрадикторності (варіант 4).

4. *Визначте відносини між обсягами понять, графічно зобразивши їх за допомогою кіл Ейлера або діаграм Ейлера-Венна:*

- рослина, береза, хижак, дерево, вовк, жива істота, їжак (варіант 1);
- людина, злодій, святий (варіант 2);
- людина, адвокат і не адвокат (варіант 3);
- область України, населений пункт, місто, місто України, європейське місто (варіант 4).

5. *Узагальніть і обмежте такі поняття:*

- крадіжка (варіант 1);
- автомобіль (варіант 2);
- хижак (варіант 3);
- прокурор (варіант 4).

6. *Визначте, чи правильно проведено логічну операцію з обмеження понять, відповідь обґрунтуйте:*

- тварина, вовк, койот (варіант 1);
- дерево, гілка, листок, клітина (варіант 2);
- закон, юридичний кодекс, кримінальний кодекс (варіант 3);
- державна установа, МВС, прокуратура (варіант 4).

7. *Визначте, чи правильно проведено логічну операцію узагальнення понять, відповідь обґрунтуйте:*

- квартирна крадіжка, злочин проти майна, злочин, правопорушення (варіант 1);
- Інститут права при МАУП, МАУП, навчальний заклад (варіант 2);
- А. Шевченко, футболіст ФК “Мілан”, футболіст збірної України, видатний спортсмен (варіант 3);
- підручник з логіки А. Є. Конверського, підручник з логіки, підручник, книга (варіант 4).

8. *Дайте логічну характеристику (визначте, чи є воно правильним, вкажіть його вид, розкрийте його структуру) таких визначень понять:*

- юриспруденція — це гуманітарна наука, що вивчає право як систему норм, окремі галузі права, історію права (варіант 1);
- ведучи мову про злочинність, ми маємо на увазі суспільне явище, що складається із суми злочинів, які були скоєні у тому чи іншому суспільстві за певний проміжок часу (варіант 2);
- події фіксовані у той чи інший спосіб називають фактами (варіант 3);
- логікою називають науку, що вивчає умовивід як форму абстрактного мислення людини (варіант 4).

9. *Поділіть такі поняття, розкрийте структуру операцій поділу понять:*

- правознавець (варіант 1);
- злочин (варіант 2);
- наука (варіант 3);
- викладач (варіант 4).

Тема 5. Судження як форма абстрактного мислення людини

Вправи

1. Визначте вид суджень і їх структуру:

- Всі люди – розумні істоти. Деякі риби більші за ссавців (варіант 1);
- Деякі люди не вміють плавати. Кожна множина, що складається з семи елементів більша за множини, що складаються з трьох елементів (варіант 2);
- Немає квадратних трикутників. Якщо сьогодні понеділок, то невірно, що завтра буде середа (варіант 3);
- У світі жодне з явищ не відбувається випадково. Якщо сьогодні субота або неділя, то я не поїду на навчання в МАУП (варіант 4).

2. Наведіть приклади простих суджень (по два приклади на кожен вид), які відповідали б таким структурам:

- “ $S \text{ не } \in P$ ”. “Деякі $x \text{ не } R y$ ”;
- “Жоден $x \text{ не } R y$ ”. “Деякі $S \in P$ ”;
- “Деякі $x R y$ ”. “ $S \in P$ ”;
- “Всі $S \in P$ ”. “ $x \text{ не } R y$ ”.

3. Наведіть приклади простих суджень (по два приклади на кожен вид), вкажіть їх структури:

- загальностверджувального релятивного та заперечного одиничного атрибутивного (варіант 1);
- часковозаперечного атрибутивного та загальностверджувального релятивного (варіант 2);
- заперечного екзистенційного та загальнозаперечного релятивного (варіант 3);
- загальнозаперечного атрибутивного та частковстверджувального релятивного (варіант 4).

4. Наведіть приклади двох простих категоричних атрибутивних суджень, що перебували б між собою у таких відношеннях за логічним квадратом (по одній парі суджень на кожне відношення):

- контрарності й контрадикторності (варіант 1);
- підкорення й контрарності (варіант 2);
- контрадикторності й субконтрарності (варіант 3);
- субконтрарності й підкорення (варіант 4).

5. Що Ви можете сказати про такі пари суджень (вказуйте їх вид, розкрийте структуру і вкажіть, у яких відношеннях між собою за логічним квадратом вони перебувають)?

- “деякі лисиці руді” та “деякі лисиці чорно-бурі” (варіант 1);
- “всі люди — розумні істоти” та “жодна людина не є розумною істотою” (варіант 2);
- “жодна флейта не є струнним інструментом” та “деякі флейти — струнні інструменти” (варіант 3);
- “юриспруденція — наука” та “астрологія — не наука” (варіант 4).

6. Наведіть приклади двох істинних і двох хибних модальних:

- алетичних суджень виду *A* (варіант 1);
- епістемічних суджень виду *E* (варіант 2);
- деонтичних суджень виду *O* (варіант 3);
- темпоральних суджень виду *I* (варіант 4).

7. Наведіть приклади релятивних суджень, що перебували б між собою у таких відношеннях (по два приклади на кожен вид відношень):

- нетранзитивності; контрадикторності (за логічним квадратом) (варіант 1);
- симетричності; субконтрарності (за логічним квадратом) (варіант 2);
- транзитивності; контрарності (за логічним квадратом) (варіант 3);
- рефлексивності; підкорення (за логічним квадратом) (варіант 4).

8. Визначте вид таких складних суджень і запишіть їх за допомогою логічної символіки:

- Насильство народжується зі страху, слабкості, незнання або неперпіння (варіант 1);
- Ми з тобою вже ніколи не побачимось, але я тебе ніколи не забуду (варіант 2);
- Якщо йогин ставить щастя інших людей понад своє особисте, стає джерелом радості для всіх людей, з якими зустрічається (варіант 3);
- Ми або переможемо, або загинемо, якщо переможемо, то матимемо славу, а якщо загинемо, то мертвим соромитися нічого (варіант 4).

9. Наведіть приклади суджень, що відповідали б таким логічним формулам:

- $(A \rightarrow \sim B) \vee \sim C$ (варіант 1);
- $(B \wedge \sim B) \wedge A$ (варіант 2);
- $(A \wedge B) \rightarrow (D \wedge \sim C)$ (варіант 3);
- $(\sim B \rightarrow \sim C) \leftrightarrow (A \rightarrow B)$ (варіант 4).

10. Вирішіть такі складні судження методом таблиць істинності, вкажіть, до якого виду вони відносяться (тавтології (завжди істинних), суперечностей (завжди хибних) чи виконуваних):

- $((A \rightarrow \sim B) \vee (A \rightarrow B) \rightarrow (A \rightarrow \sim B))$ (варіант 1);
- $((A \vee \sim B) \rightarrow (A \wedge \sim B)) \vee (A \rightarrow B)$ (варіант 2);
- $((\sim B \rightarrow \sim A) \leftrightarrow (A \rightarrow B)) \wedge (\sim A \rightarrow \sim B)$ (варіант 3);
- $((B \wedge \sim B) \rightarrow (A \vee \sim A)) \wedge (A \wedge \sim A)$ (варіант 4).

ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ ДО ДРУГОГО СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ

Тема 6. Умовивід як форма абстрактного мислення людини

Вправи

1. Побудуйте по два безпосередні умовиводи за логічним квадратом на основі відношення контрадикторності (суперечності):

- із істинного і хибного атрибутивного загальнозаперечного (виду *E*) судження-засновку (варіант 1);
- із істинного і хибного релятивного загальностверджувального (виду *A*) судження-засновку (варіант 2);
- із істинного і хибного атрибутивного частковозаперечного (виду *O*) судження-засновку (варіант 3);
- із істинного і хибного релятивного частковостверджувального (виду *I*) судження-засновку (варіант 4).

2. Побудуйте по два безпосередні умовиводи за логічним квадратом:

- із істинного релятивного загальностверджувального (виду *A*) судження-засновку на основі відношення контрарності (проти-лежності) (варіант 1);
- із істинного атрибутивного загальнозаперечного (виду *E*) судження-засновку на основі відношення підкорення (варіант 2);

- із хибного релятивного частковозаперечного (виду *O*) судження-засновку на основі відношення субконтрарності (підпротилежності) (варіант 3);
- із істинного атрибутивного загальностверджувального (виду *A*) судження-засновку на основі відношення підкорення (варіант 4).

3. Побудуйте безпосередні умовиводи з простих релятивних суджень:

- Валентина бабуся Марії (варіант 1);
- Слони важчі за коней (варіант 2);
- Ф. М. Достоєвський прожив довше ніж О. С. Пушкін (варіант 3);
- Мікроавтобуси марки “Богдан” комфортабельніші ніж мікроавтобуси марки “Газ” (варіант 4).

4. Розкрийте структуру таких міркувань, що відповідають правильним модусам простих категоричних силогізмів (ПКС) і встановіть вид модусу:

• (варіант 1)

1. Всі кити — не риби.
2. Деякі ссавці — кити.
3. Деякі (а, можливо, всі) кити — не риби.

• (варіант 2)

1. Всі берези — не дуби.
2. Всі берези — рослини.
3. Деякі рослини — не дуби.

• (варіант 3)

1. Всі дорослі орли вмюють літати.
2. Деякі птахи — дорослі орли.
3. Деякі птахи вмюють літати.

• (варіант 4)

1. Деякі злочинці — грабіжники.
2. Всі грабіжники — небезпечні для суспільства люди.
3. Деякі небезпечні для суспільства люди є злочинцями.

5. Наведіть приклад міркування, що відповідало б такому правильному модусу простого категоричного силогізму (ПКС) та наведіть його логічну схему:

- AEO 4 (варіант 1);
- IAI 3 (варіант 2);
- AOO 2 (варіант 3);
- EAE 1 (варіант 4).

6. Наведіть приклад конкретного міркування, що мало б вигляд:

- полісилогізму (варіант 1);
- сориту (варіант 2);
- епіхейреми (варіант 3);
- ентимеми (варіант 4).

7. Наведіть по два приклади конкретних міркувань, що відповідали б схемам:

- простої конструктивної дилеми; третьої фігури modus ponens (варіант 1);
- складної деструктивної дилеми; другої фігури modus tollens (варіант 2);
- складної конструктивної дилеми; першої фігури modus ponens (варіант 3);
- простої деструктивної дилеми; четвертої фігури modus tollens (варіант 4).

8. Наведіть приклад конкретних міркувань, що відповідали б схемам:

- неповної індукції (варіант 1);
- modus ponendo tollens (варіант 2);
- modus tollendo ponens (варіант 3);
- аналогії властивостей (варіант 4).

9. Дайте логічну характеристику таким умовиводам (зазначте їх вид, наведіть схему, вкажіть, чи є їх висновки достовірними судженнями):

- (варіант 1):

Потерпілі стверджують, що пограбування автобуса скоїли двоє людей. Їх прикмети: перший чоловік — на вигляд років 35–40, зріст 175–180 см, худорлявий, волосся темне, пряме, очі карі, ніс прямий,

губи тонкі, на лівій щоці невеликий шрам, говорить із легким акцентом; другий чоловік — на вигляд років 28–30, зріст 170–175 см, худорлявий, волосся світле, пряме, очі сірі, ніс малий, губи тонкі, також говорить із легким акцентом.

Внаслідок оперативно-розшукових дій були затримані двоє людей, прикмети яких відповідають наведеним. Затримані документів при собі не мали, їх особи встановлюються.

Ймовірно, що саме затримані і скоїли пограбування.

• (варіант 2):

Підпал могли скоїти або Петро, або Сергій, або Дмитро.

Слідством встановлено, що підпал скоїв Петро.

Підпал не скоїли ні Сергій, ні Дмитро.

• (варіант 3):

1. Якщо футболісти ФК “Динамо” (Київ) переможуть у сьогоднішньому матчі, то гарантовано стануть чемпіонами України.

2. Футболісти ФК “Динамо” (Київ), на жаль, не перемогли у сьогоднішньому матчі.

3. Футболісти ФК “Динамо” (Київ) поки що не гарантували собі звання чемпіонів України.

• (варіант 4):

1. У цій аудиторії перша парта зроблена з дерева.

2. У цій аудиторії друга парта зроблена з дерева.

.....

18. У цій аудиторії вісімнадцята парта зроблена з дерева.

19. Всього в цій аудиторії 18 парт.

20. Всі парти у цій аудиторії зроблені з дерева.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. *Арутюнов В. Х., Кирик Д. П., Мішин В. М.* Логіка: Навч. посіб. для економістів. — К., 2000.
2. *Бандурка О. М., Тягло О. В.* Курс логіки: Підручник. — К., 2002.
3. *Бартон В. И.* Логика. — Минск, 2001.
4. *Берков В. Ф., Яскевич Я. С., Воробьева С. В. и др.* История логики: Учеб пособие. — Минск, 2001.
5. *Богдановський І. В., Льовкіна О. Г.* Логіка: Опорний конспект лекцій. — К., МАУП, 2004.
6. *Бочаров В. Л., Маркин В. И.* Основы логики: Учебник. — М., 1997.
7. *Гетманова А. Д.* Логика: Для пед. учеб. заведений. — 2-е изд. — М., 1999.
8. *Гетманова А. Д.* Учебник по логике. — 3-е изд. — М., 1997.
9. *Демидов И. В.* Логика: Учеб. пособ. для юридических вузов. — М., 2000.
10. *Ершчев А. А., Лукашевич Н. П.* Логика. — К.: МАУП, 2004.
11. *Жеребкін В. Є.* Логіка: Підручник. — 4-те вид., випр. — К., 2001.
12. *Жоль К. К.* Вступ до сучасної логіки. — К., 2002.
13. *Жеребкін В. Є.* Логіка: Підруч. для юрид. ф-ів і вузів. — 3-те вид. — К., 2001.
14. *Івін О. А.* Логіка. — К., 1996.
15. *Іванов Е. А.* Логика. — М., 1996.
16. *Івін А. А.* Логика: Учебник для гуманитар. ф-тов. — М., 2002.
17. *Карпинская О. Ю., Ляшенко О. В., Меськов В. С., Шрамко Я. В.* Экспресс-Логика. — М., 1997.
18. *Кириллов В. И., Старченко А. А.* Логика: Учебник для юрид. вузов. — 5-е изд., перераб. и доп. — М., 1999.
19. *Конверський А. Є.* Логіка: Підручник для вузів. — К., 1998.
20. *Конверський А. Є.* Логіка: Підручник для студ. вищ. навч. закладів. — К., 1999.
21. *Курбатов В. И.* Логика: Учеб. пособие для студ. вузов. — Ростов н/Д., 1997.
22. *Малахов В. П.* Основы формальной логики: Учеб. пособ. для юристов. — М., 1998.
23. *Свинцов В. И.* Логика: Элементарный курс для гуманитарных специальностей. — М., 1998.

24. *Сластенко Є. Ф., Ягодзінський С. М.* Логіка: Навч. посіб. — К., 2005.
25. *Тофтул М. Г.* Логіка: Посіб. для студ. вищ. навч. закл. — К., 2002.
26. *Хоменко І. В.* Логіка для юристів: Підручник. — К., 2001.
27. *Хоменко І. В.* Логіка — юристам. — К., 1997.
28. *Хоменко І. В., Алексюк І. А.* Основи логіки. — К., 1996.

Додаткова

1. *Аналитическая философия: Избранные тексты.* — М., 1993.
2. *Бирюков Б. В.* Теория смысла Готлоба Фреге // Применение логики в науке и технике. — М., 1960.
3. *Брюшинкин В. Н.* Практический курс логики для гуманитариев. — М., 1996.
4. *Витгенштайн Л.* Tractatus Logico-philosophicus. Філософські дослідження. — К., 1995.
5. *Гетманова А. Д.* Словарь и задачник: Учеб. пособие для студ. вузов. — М., 1998.
6. *Горский Д. П., Ивин А. А., Никифоров А. Л.* Краткий словарь по логике. — М., 1991.
7. *Жоль К. К.* Методы научного познания и логика для юристов. — К., 2001.
8. *Ивин А. А.* Искусство правильно мыслить. — М., 1986.
9. *Ивин А. А., Никифоров А. Л.* Словарь по логике. — М., 1998.
10. *Ишмуратов А. Т.* Вступ до філософської логіки. — К., 1997.
11. *Ишмуратов А. Т.* Логический анализ практических рассуждений. — К., 1987.
12. *Кондаков Н. И.* Логический словарь. — М., 1971.
13. *Карнап Р.* Значение и необходимость. — М., 1959.
14. *Лукасевич Я.* Аристотелевская силлогистика с точки зрения современной формальной логики. — М., 1959.
15. *Моррис Ч. У.* Основания теории знаков / Пер. с англ. В. П. Мурат // Семиотика. — М., 1983. — С. 37–89.
16. *Переверзев В. Н.* Логистика: справочная книга по логике. — М., 1995.
17. *Попович М. В.* Философские вопросы семантики. — К., 1975.
18. *Почепцов Г. А.* Русская семиотика: идеи, методы, персоналии, история. — М., 2001.
19. *Рассел Б.* Исследования значения и истины. — М., 1999.

20. *Сластенко Є. Ф., Ягодзінський С. М.* Логіка: Навч.-метод. посіб. — К., 2004.
21. *Тарский А.* Истина и доказательство // Вопросы философии. — 1972. — № 8. — С. 136–145.
22. *Тарский А.* Понятие истины в языках дедуктивных наук // Философия и логика Львовско-Варшавской школы. — М., 1999. — С. 19–155.
23. *Хоменко І. В.* Логіка в задачах: Підручник. — К., 1998.
24. *Хоменко І. В.* Логіка: Практикум: Навч. посіб. — К., 2002.
25. *Фреге Г.* Логические исследования. — Томск, 1997.
26. *Фреге Г.* Смысл и денотат // Семиотика и информатика. — Вып. 35. — М., 1997. — С. 351–379.



ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	3
План до семінарських і практичних занять з дисципліни “Логіка”	4
Семінар 1.....	4
Питання для самостійної роботи	5
Семінар 2.....	7
Питання для самостійної роботи	7
Практичні завдання до першого семінарського заняття.....	9
Практичні завдання до другого семінарського заняття	13
Список літератури	17

Відповідальний за випуск *Ю. В. Нешкуренко*
Редактор *О. М. Коваленко*
Комп'ютерне верстання *М. М. Соколовська*

МАУП

Зам. № ВКЦ-2767

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП